

Bisdom Berichten

KERK EN MISBRUIK

De afgelopen weken heb ik veel artikelen gewijd aan de Kerk. Dat was een bewuste keuze, ook al weet ik dat ik zou moeten spreken over God en ons geloof. Is het geloof in God niet belangrijker dan de Kerk? Ja, God is belangrijker en het gaat om ons persoonlijk geloof. Maar het is vanuit een kerkgemeenschap dat we over God kunnen spreken en het is vanuit een geloofsgemeenschap dat ik tot geloof kom. Geloof en Kerk zijn altijd met elkaar verbonden, ook al proberen we het soms uit elkaar te houden en van elkaar te scheiden.

Als we over de Kerk spreken, maken we ons kwetsbaar in deze tijd. Er verschenen onlangs weer berichten over wat er in de Kerk in de Verenigde Staten mis is gegaan. En misschien komen er in de (nabije) toekomst nog wel meer berichten uit andere landen. Steeds bekruipt ons een gevoel van schaamte en willen we er niet meer over spreken. Het is genoeg. We weten het nu wel. De bisschoppen en de religieuzen van Nederland hebben veel gedaan aan de erkenning van slachtoffers.

De berichten raken ons persoonlijk in ons geloofsleven en in ons morele leven. Het laat niemand onberoerd, de parochianen niet, maar ook mij, de priesters, diakens en pastoraal werkers niet. Wat de Kerk in het groot treft, treft ons allemaal, ook al hebben we persoonlijk geen deel gehad aan het misbruik. Berichten vanuit de wereldkerk stralen ook op de plaatselijk kerk af.

Toch moeten we als goedbedoelende gelovigen verder in onze parochiegemeenschappen. We mogen blijven geloven in de waarde en de waarheid van het evangelie. De ontwikkelingen maken het ons niet gemakkelijk, maar we zullen blijven proberen ons eigen leven zo goed mogelijk in te richten en zuiver te leven. We mogen elkaar daar ook in steunen en helpen. We mogen op zoek gaan naar Gods barmhartigheid. Kerk zijn betekent ook dat we elkaar steunen en helpen, en elkaar niet óntmoedigen, maar bémoedigen. We laten niemand aan zijn of haar lot over.

Dr. C.F.M. van den Hout
bisschop van Groningen - Leeuwarden

Verklaring Nederlandse bisschoppen over maatregelen seksueel misbruik

Na de recente publiciteit over misbruik door priesters en religieuzen in de Verenigde Staten hebben de Nederlandse bisschoppen 10 september jl. een verklaring uitgegeven over hun aanpak van deze zaak in Nederland. Allereerst delen ze 'de pijn en schaamte' die gelovigen opnieuw ervaren over het leed dat slachtoffers is aangedaan door verantwoordelijke geestelijken. *"Vooral in de Kerk, die de opdracht heeft het Evangelie van Christus uit te dragen, mag seksueel misbruik nooit ofte nimmer voorkomen. De Kerk*

moet er alles aan doen een veilige plek te zijn (...)" aldus de bisschoppen. Het roept de vraag op welke aanpak de kerk in ons land heeft gevolgd en welke maatregelen voor een 'veilige plek' zijn genomen.

Onderzoek & maatregelen

De Verklaring gaat in op het onderzoek uitgevoerd door de onafhankelijke Commissie Deetman. Dat leidde in 2011 tot erkenning, hulp en (financiële) genoegdoening door de kerk voor slachtoffers. Vervolgens worden alle preventieve maatregelen geschetst. Er is een gedragscode Pastoraat vastgesteld voor pastorale teams en anderen die in het pastoraat actief zijn. De eis van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) geldt voor geestelijken en sommige groepen vrijwilligers in de kerk. Bij de overgang naar een ander bisdom of religieuze instelling is er een verplicht antecedentenonderzoek onder priesters, diakens en pastoraal werkers. Handhaving van de Gedragscode gebeurt met een centraal Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag, een onafhankelijke Klachtencommissie en vertrouwenspersonen per bisdom. Daarbij geldt als hoofdregel: *"Bij klachten over seksueel misbruik onder verantwoordelijkheid van een bisschop of hogere overste wordt door deze onverwijld aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie en worden adequate maatregelen getroffen tegen de aangeklaagde."*

Rapport Vaticaan

Onafhankelijk klachtenonderzoek, transparantie en respect voor slachtoffers zijn leidend bij deze aanpak door de Nederlandse RK kerk. Op 20 augustus 2018 heeft de Nederlandse Bisschoppenconferentie een Engelse vertaling van het Eindrapport van de Stichting Beheer & Toezicht naar het Vaticaan gestuurd: *'Reporting Centre Sexual Abuse within the Roman Catholic Church in the Netherlands: Report on activities 2011-2018'*. Meer bekendheid met de Nederlandse aanpak kan misschien elders in de kerk van dienst zijn.

De bisschoppen roepen gelovigen op *"niet ontmoedigd te raken, maar om onze schaamte en pijn om te zetten in toewijding tot preventie en herstel voor de slachtoffers."*

Volledige Verklaring van de Nederlandse Bisschoppenconferentie: zie de website van de Nederlandse kerkprovincie, www.rkkerk.nl.

Datum Misdienaarsdag 2019

Op 25 mei 2019 wordt er weer een Misdienaarsdag georganiseerd. Meer informatie over deze volgt.

